

Rechtsbijstandverzekering voor particulieren

Voorwaarden van verzekering nr. RB 02A

Afrikaweg 2
Postbus 3012, 2700 KV Zoetermeer

sinds 1850

Algemene voorwaarden

Artikel 1 Algemene bepalingen

1. De verzekering wordt afgesloten op basis van de informatie die bij de aanvraag van de verzekering of naderhand bij wijziging van de verzekering aan Klaverblad Verzekeringen* wordt verstrekt. Deze informatie vormt de grondslag van de verzekering.
2. De bij de aanvraag van de verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens worden door Klaverblad Verzekeringen verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, het beheren van daaruit voortvloeiende relaties, het tegengaan van fraude, het uitvoeren van statistische analyse, het voldoen aan wettelijke verplichtingen en het uitvoeren van marketingactiviteiten. Op deze verwerking van persoonsgegevens is de gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen' van toepassing (zie www.verzekeraars.nl). Voor het beheersen van risico's en het tegengaan van fraude kan de maatschappij persoonsgegevens bij de Stichting CIS te Zeist raadplegen. Het privacyreglement van de Stichting CIS is hierop van toepassing (zie www.stichtingcis.nl).
3. Klaverblad Verzekeringen heeft het verlenen van rechtshulp overgedragen aan een onafhankelijke stichting, genaamd Klaverblad Rechtsbijstand Stichting te Zoetermeer, verder te noemen de Stichting. Als u* een beroep wilt doen op de verzekering, kunt u met de Stichting contact opnemen.
4. Op de verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 2 De verzekerden

1. De personen die volgens deze polisvoorwaarden aanspraak kunnen maken op rechtshulp, worden de verzekerden genoemd. In het polisblad is aangegeven of het gezin is verzekerd of dat de verzekering uitsluitend geldt voor een alleenstaande.
2. Is het gezin verzekerd, dan hebben de verzekeringnemer, dat is degene die de verzekering heeft gesloten, en alle familieleden die in gezinsverband met de verzekeringnemer samenwonen, aanspraak op rechtshulp. Daarnaast zijn in dat geval ook verzekerd de ongehuwde (pleeg- en stief)kinderen van de verzekeringnemer en/of van de met hem/haar duurzaam samenwonende partner, die voor dagstudie uitwonend zijn of in een verpleeginrichting zijn opgenomen.
3. Is een alleenstaande verzekerd, dan kan alleen de verzekeringnemer zelf een beroep op de polis doen.
4. In beide gevallen hebben bovendien de nabestaanden aanspraak op rechtshulp bij het verhalen van schade door het overlijden van een verzekerde als gevolg van een gebeurtenis die onder de dekking van deze verzekering valt.

Artikel 3 Omvang van de dekking

1. De verzekering geeft aanspraak op rechtshulp bij een juridisch probleem van een verzekerde mits hij zijn woonplaats in Nederland heeft. Met inachtneming van de beperkingen elders in deze voorwaarden, kan deze rechtshulp bestaan uit:
  - rechtsbijstand en advies door de Stichting of door de door haar ingeschakelde deskundigen;
  - vergoeding van de kosten van rechtsbijstand en advies door een advocaat of andere deskundige en voor proces- en dergelijke kosten;

- het verlenen van een waarborgsom (zie artikel 4 lid 5);
- dekking van het risico van financieel onvermogen van een derde op wie u een vordering heeft (zie artikel 4 lid 6).

Voor zover de rechtshulp bestaat uit het verstrekken van een advies dan wordt het advies uitsluitend verstrekt als het juridische probleem u zelf betreft en Nederlands recht van toepassing is. Voor hetzelfde juridische probleem wordt slechts eenmaal een advies uitgebracht.

2. U heeft uitsluitend aanspraak op rechtshulp als particulier en dus niet als beoefenaar van een vrij beroep of als statutair directeur of als eigenaar/exploitant van een bedrijf of in verband met het anderszins verwerven van inkomsten buiten regelmatige loondienst zoals bijvoorbeeld door het uitvoeren van kluswerkzaamheden of door verhuur of exploitatie van goederen of zaken.
3. U heeft uitsluitend aanspraak op rechtshulp met betrekking tot een juridisch probleem dat het gevolg is van een gebeurtenis:
  - die heeft plaatsgevonden binnen de verzekeringsduur, na een eventueel van toepassing zijnde wachttijd, en
  - die bij het afsluiten van de verzekering voor de verzekeringnemer onverwacht en redelijkerwijs niet te voorzien was.

Een gebeurtenis is het feitelijke voorval waardoor voor u een concreet juridisch probleem ontstaat. Als u een juridisch probleem aanmeldt, zal dus vastgesteld moeten worden welk feitelijke voorval aan het probleem ten grondslag ligt en wanneer dat voorval heeft plaatsgevonden. Een reeks met elkaar verband houdende voorvallen wordt als één gebeurtenis beschouwd die heeft plaatsgevonden op het moment dat het eerste voorval zich voordeed.

4. De verzekering kent een wachttijd van drie maanden. Dit betekent dat u voor een gebeurtenis die is voorgevallen binnen drie maanden na de ingangsdatum van de verzekering geen aanspraak heeft op rechtshulp. De wachttijd geldt niet als:
  - het juridische probleem verband houdt met het verhalen van personen- of zaakschade*;
  - het een strafzaak betreft;
  - de dekking van deze verzekering direct aansluit op die van een andere verzekering en die andere verzekering ook voor het juridische probleem dekking geboden zou hebben.
5. Op het polisblad is aangegeven welke Bijzondere voorwaarden van kracht zijn. De Stichting verleent alleen rechtshulp voor de juridische problemen die volgens de van kracht zijnde Bijzondere voorwaarden gedekt zijn.

Artikel 4 Vergoeding van kosten

1. De kosten voor behandeling van het juridische probleem door een medewerker van de Stichting worden volledig vergoed.
2. De Stichting vergoedt per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen tot in totaal ten hoogste het in de polis genoemde verzekerde bedrag:
  - de kosten van advocaten of andere deskundigen die overeenkomstig artikel 8 lid 2 e.v. zijn ingeschakeld;
  - de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of bindend advies met uitzondering van afkoopsommen, boetes en andere als straf opgelegde maatregelen;
  - de kosten voor het ten uitvoer leggen van een gerechtelijke uitspraak tot maximaal vijf jaar na datum van de uitspraak;
  - de voor uw rekening komende kosten van mediation (een vorm van bemiddeling);
  - de kosten van getuigen, voor zover door de rechter toegewezen;
  - de kosten van de tegenpartij, voor zover de rechter heeft bepaald dat u deze moet betalen;
  - de noodzakelijke reis- en verblijfskosten als u voor een buitenlandse rechter moet verschijnen. Voor reiskosten worden maximaal de kosten vergoed van een trein- en/of bootreis (eerste klasse) dan wel de kosten van een vliegtuig voor zover die niet hoger zijn. De maximale vergoeding voor verblijfskosten bedraagt € 75,- per dag.

3. Niet vergoed worden:
  - de BTW-toeslag als u deze kunt verrekenen met verschuldigde BTW-afdrachten;
  - de kosten van rechtsbijstand voor zover u deze op grond van een wettelijke of contractuele bepaling vergoed kunt krijgen.
4. Als anderen eveneens belang hebben bij de door u verkregen rechtsbijstand dan vergoedt de Stichting de kosten van rechtsbijstand in verhouding van het aantal belanghebbende verzekerden tot het totaal aantal belanghebbenden. Het maakt daarbij geen verschil of de anderen zelf in het geheel geen actie ondernemen of slechts voor een deel betrokken zijn bij de gebeurtenis.
5. Het kan gebeuren dat een buitenlandse overheid in verband met een strafrechtelijk juridisch probleem een waarborgsom (cautie) eist voor opheffing van een aan u opgelegde vrijheidsbeperking, voor teruggave van u toebehorende zaken of voor het opheffen van een daarop gelegd beslag. In dat geval zal de Stichting deze waarborgsom aan u voorschieten tot maximaal € 50.000,-. U dient de Stichting te machtigen om over het voorgeschoten bedrag te beschikken zodra het wordt vrijgegeven. Als het bedrag niet wordt vrijgegeven, bent u verplicht het bedrag zo spoedig mogelijk maar uiterlijk binnen een jaar aan de Stichting terug te betalen.
6. Tot slot wordt uw zaakschade vergoed als u op grond van deze verzekering recht heeft op rechtshulp bij het verhalen van uw schade en de aansprakelijke tegenpartij de schade niet kan betalen wegens financieel onvermogen. De maximum vergoeding hiervoor bedraagt € 500,- per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen. De vergoeding wordt alleen verstrekt als u de schade niet op een andere manier vergoed kunt krijgen. U bent bovendien verplicht uw recht om de schade op de tegenpartij te verhalen aan de Stichting over te dragen.
  - mee moet werken aan het verhalen van gemaakte kosten van rechtsbijstand op anderen;
  - niets mag doen wat de belangen van de Stichting of Klaverblad Verzekeringen kan schaden.

2. Door de gebeurtenis aan te melden, machtigt u de Stichting, met uitsluiting van ieder ander, om zowel in als buiten rechte uw belangen met betrekking tot de aangemelde gebeurtenis te behartigen. Deze machtiging houdt tevens in dat u zelf niet meer met de wederpartij overleg mag voeren over het juridische probleem zonder de Stichting of de door haar ingeschakelde deskundigen vooraf te raadplegen. Op verzoek van de Stichting bent u verplicht om de machtiging schriftelijk te verstrekken.
3. Als u de bepalingen genoemd in lid 1 en 2 niet bent nagekomen en daardoor de belangen van de Stichting of Klaverblad Verzekeringen heeft geschaad, dan biedt deze verzekering geen dekking.
4. Als u de zaak niet tijdig aanmeldt, kan het zijn dat de Stichting onnodige proceskosten en/of andere kosten van rechtsbijstand zou moeten vergoeden. Deze extra kosten komen voor uw rekening. Dit is bijvoorbeeld het geval als de Stichting niet meer in staat is zelf rechtsbijstand te verlenen of geen minnelijke regeling meer kan treffen dan wel dit alleen tegen extra kosten kan doen.
5. Als u een verplichting die voortvloeit uit deze verzekeringsovereenkomst niet nakomt of de machtiging bedoeld in lid 2 intrekt dan bent u verplicht de schade die daardoor voor de Stichting ontstaat, te vergoeden. Deze bepaling geldt onverminderd hetgeen verder in deze voorwaarden is bepaald.
6. Elk recht op rechtshulp vervalt als u met betrekking tot een gebeurtenis opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt.
7. In elk geval vervalt het recht op rechtshulp als u de gebeurtenis niet aanmeldt binnen een jaar na het moment dat u van de gebeurtenis kennis kreeg of had kunnen krijgen.

Artikel 5 Kans van slagen

1. De verzekering geeft alleen aanspraak op rechtshulp bij een juridisch probleem indien en zolang de Stichting van mening is dat er een redelijke kans op succes aanwezig is. Als de Stichting vindt dat deze kans niet (meer) aanwezig is, zal zij u dat mededelen. Daarna is zij niet meer verplicht rechtshulp te verlenen.
2. Bent u het niet eens met de mening van de Stichting over de kans op succes, dan kunt u advies inwinnen bij een advocaat overeenkomstig de regeling in artikel 9.

Artikel 6 Algemene uitsluitingen

1. De verzekering biedt geen dekking als:
  - a. de gebeurtenis veroorzaakt is door of bestaat uit atoomkernreacties* of molest*;
  - b. het financiële belang dat u heeft bij de behandeling van het juridische probleem niet groter is dan € 110,-; dit geldt niet voor verkeerszaken en strafzaken;
  - c. u optreedt als vertegenwoordiger of belangenbehartiger van een groep belanghebbenden;
  - d. voor rechtshulp aanspraak kan worden gemaakt op enige andere verzekering, al dan niet van oudere datum;
  - e. de gebeurtenis die de behoefte aan rechtshulp doet ontstaan het redelijkerwijs te verwachten gevolg is van een opzettelijk handelen of nalaten van een verzekerde;
  - f. een procedure voor enig internationaal of supranationaal rechtscollege wordt of moet worden gevoerd;
  - g. het juridische probleem betrekking heeft op een vordering van een verzekerde die niet de verzekeringnemer is op een andere verzekerde of diens aansprakelijkheidsverzekeraar.
2. De verzekering biedt geen dekking als het juridische probleem verband houdt met:
  - a. een wettelijk regresrecht, borgtocht, subrogatie, cessie of schuldvernieuwing;
  - b. industriële of intellectuele eigendom zoals octrooi-, merk-, handelsnaam-, kwekers- of auteursrecht;
  - c. belastingrecht, waaronder mede begrepen onroerend zaakbelasting, successierechten, heffingen, retributies, bijdragen, leges, invoerrechten, accijnzen en de kosten van het inschakelen van fiscaal deskundigen;
  - d. een geschil met de overheid terzake van een door haar vastgestelde dan wel vast te stellen wet of algemeen verbindend voorschrift;
  - e. uw financieel onvermogen, uw surséance van betaling, uw schuldsanering of uw faillissement;
  - f. vermogensbeheer, waaronder mede begrepen eigendom, bezit, beheer, aan- en verkoop van aandelen, obligaties, effecten, pandbrieven, opties en dergelijke;
  - g. het niet hebben van een (tijdelijke) verblijfs- of werkvergunning en de gevolgen daarvan;
  - h. het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad of daarvoor in de plaats komende regresacties;
  - i. het in eigendom hebben, bezitten, houden, (ver)kopen van pleziervaartuigen met een nieuwwaarde van meer dan € 100.000,- en van luchtvaartuigen;
  - j. het huwelijksvermogensrecht, echtscheiding, verplichtingen tot levensonderhoud (alimentatie), omgangsregelingen, wijziging of beëindiging van geregistreerd partnerschap of van samenleving buiten huwelijk;
  - k. deze verzekeringsovereenkomst.

Artikel 7 Verplichtingen bij een verzoek om rechtshulp

1. Als een gebeurtenis heeft plaatsgevonden op grond waarvan u een beroep wilt doen op deze verzekering dan bent u verplicht deze gebeurtenis zo snel mogelijk aan de Stichting te melden. Tevens moet u alle medewerking aan de Stichting verlenen zodat zij uw juridisch probleem zo goed mogelijk kan behandelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat u:
  - zo snel mogelijk alle stukken die op de zaak betrekking hebben aan de Stichting moet verstrekken;
  - zich zo nodig op verzoek van de Stichting civiel partij moet stellen in een strafzaak;

Artikel 8 Afwikkeling van een verzoek om rechtshulp

1. De rechtshulp wordt in beginsel verleend door een medewerker van de Stichting. Hij treedt namens u op en onderhandelt met de betrokken personen en instanties.
2. Als de Stichting van mening is dat een advocaat of een andere deskundige ingeschakeld moet worden of als dit blijkt deze voorwaarden moet gebeuren, dan heeft u het recht deze zelf te kiezen. Heeft u geen voorkeur of heeft u uw keuze niet binnen 14 dagen nadat de Stichting hierom gevraagd heeft, kenbaar gemaakt, dan wijst de Stichting zelf een advocaat of andere deskundige aan. Voor een zaak waarin een Nederlandse rechter bevoegd is, komen uitsluitend deskundigen in aanmerking die in Nederland ingeschreven en gevestigd zijn. Voor een zaak waarin een buitenlandse rechter bevoegd is, komen uitsluitend deskundigen in aanmerking die bij de betreffende buitenlandse gerechtelijke instanties zijn ingeschreven. De opdracht aan de advocaat of andere deskundige wordt door de Stichting namens u verstrekt.
3. Als u zonder toestemming van de Stichting een advocaat of een andere deskundige inschakelt, biedt de verzekering geen dekking, tenzij u aantoonde dat de belangen van de Stichting of van Klaverblad Verzekeringen hierdoor niet zijn geschaad.
4. De Stichting is ten opzichte van u niet aansprakelijk voor schade veroorzaakt door de behandeling van de zaak door de ingeschakelde advocaat of andere deskundige.
5. De betalingen voor gemaakte kosten worden door de Stichting rechtstreeks aan de rechthebbenden verricht. Als de wederpartij in een rechtszaak veroordeeld wordt tot betaling van kosten en de kosten van de rechtszaak door de Stichting zijn vergoed, dan komt deze betaling ten goede aan de Stichting voor zover deze hoger is dan de kosten die u gemaakt heeft. Dit geldt ook als een dergelijke betaling in een schikking buiten rechte wordt overeengekomen.
6. In plaats van het verlenen van (verdere) rechtshulp heeft de Stichting het recht u een bedrag uit te keren ter grootte van uw financiële belang. Na uitbetaling van dit bedrag, kunt u met betrekking tot de betreffende gebeurtenis geen aanspraak meer maken op rechtshulp.
7. De Stichting kan uw verzoek om rechtshulp afwijzen omdat zij van mening is dat het verzoek niet onder de dekking van de verzekering valt. U kunt deze beslissing aanvechten. Doet u dat niet binnen één jaar nadat u of uw gemachtigde van deze beslissing kennis kreeg, dan vervalt ieder recht ten opzichte van de Stichting of Klaverblad Verzekeringen met betrekking tot de gebeurtenis waarop uw verzoek was gebaseerd.

Artikel 9 Geschillenregeling

1. Als de Stichting u heeft meegedeeld dat zij geen rechtshulp (meer) verleent omdat zij van mening is dat er geen redelijke kans op succes (meer) is, dan kunt u op kosten van de Stichting de zaak ter beoordeling voorleggen aan een scheidsman. Dit geldt ook als u het niet eens bent met de juridische aanpak van de zaak. De scheidsman zal geen nieuwe feiten, die bij de Stichting onbekend zijn, in zijn oordeel betrekken. De scheidsman mag u zelf kiezen maar moet in Nederland als advocaat ingeschreven zijn. Als de door u gekozen scheidsman niet deskundig is op het betreffende rechtsgebied dan kan de Stichting deze weigeren. Kiest u geen scheidsman, dan zal de Stichting er een voorstellen. De kosten worden gedragen door de Stichting.
2. Wilt u gebruik maken van de mogelijkheid tot beoordeling, dan moet u een brief aan de Stichting schrijven en daarin motiveren waarom u het niet eens bent met de Stichting. De Stichting draagt vervolgens zorg voor toezending van alle relevante stukken aan de scheidsman. Natuurlijk mag u zelf ook stukken aan hem toesturen.
3. Oordeelt de scheidsman ten gunste van u, dan kunt u een advocaat kiezen die de zaak (verder) zal behandelen overeenkomstig het advies. Dit mag niet de scheidsman of iemand van zijn kantoor zijn. De regeling van artikel 8 lid 2 is van toepassing. Is de scheidsman het met de Stichting eens, dan is de Stichting niet tot verdere rechtshulpverlening verplicht. U kunt dan besluiten op eigen kosten de behandeling van het juridische probleem voort te zetten. Heeft u daarmee uiteindelijk toch succes, dan zal de Stichting de door u gemaakte

redelijke kosten alsnog vergoeden voor zover deze verzekerd zijn. Heeft u gedeeltelijk succes, dan worden de kosten in verhouding vergoed.

Artikel 10 Belangenconflict

1. Er is sprake van een belangenconflict als:
  - a. u een geschil heeft met Klaverblad Verzekeringen in verband met een andere verzekeringsovereenkomst dan deze;
  - b. u voor een bepaald juridisch probleem rechtshulp van de Stichting wenst en blijkt dat de wederpartij over hetzelfde juridische probleem ook al rechtshulp bij de Stichting heeft verzocht.
2. De Stichting stelt u schriftelijk op de hoogte als er sprake is van een belangenconflict zoals bedoeld in lid 1 b.
3. Bij een belangenconflict heeft u het recht uw belangen te laten behartigen door een advocaat in plaats van door een medewerker van de Stichting. Deze advocaat mag u zelf kiezen. De regeling van artikel 8 lid 2 e.v. is van toepassing.

Artikel 11 Premiebetaling en -restitutie

1. De verzekeringnemer moet de premie, kosten en assurantiebelasting op tijd betalen, dat is uiterlijk op de dertigste dag na de premievalidatum. Betaalt hij niet op tijd, dan vervalt de dekking voor gebeurtenissen die plaatsvinden na deze dag. Klaverblad Verzekeringen hoeft hem niet eerst in gebreke te stellen. De verzekeringnemer is verplicht het bedrag alsnog te betalen. De dekking begint weer na de dag waarop het bedrag door Klaverblad Verzekeringen is ontvangen en geldt alleen voor gebeurtenissen die vanaf dan plaatsvinden.
2. Als de verzekering tussentijds wordt beëindigd dan betaalt Klaverblad Verzekeringen de premie over de periode waarvoor de verzekering niet meer van kracht is. Wordt de verzekering beëindigd na opzegging door Klaverblad Verzekeringen wegens opzet haar of de Stichting te misleiden, dan vervalt het recht op premierestitutie.

Artikel 12 Index

Klaverblad Verzekeringen heeft het recht jaarlijks op de (hoofd)premievaliddag de premie aan te passen overeenkomstig het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde consumentenprijsindexcijfer voor alle huishoudens. Gebruikmaking van dit recht is geen reden om de polis te beëindigen.

Artikel 13 Wijziging van premie en/of voorwaarden

1. Klaverblad Verzekeringen mag de premie en/of voorwaarden van bepaalde groepen verzekeringen en bloc wijzigen. Dit betekent dat als deze verzekering tot die groep behoort, Klaverblad Verzekeringen het recht heeft de premie en/of voorwaarden aan te passen op basis van die wijziging op een door haar te bepalen datum. De verzekeringnemer wordt hierover van te voren ingelicht. Is hij het niet eens met deze wijziging dan dient hij dit schriftelijk binnen 30 dagen aan Klaverblad Verzekeringen mee te delen. De verzekering eindigt in dat geval 30 dagen na de datum waarop de verzekering aangepast zou worden.
2. De mogelijkheid om de verzekering op te zeggen geldt niet als de wijziging een verbetering is, dat wil zeggen een lagere premie of betere voorwaarden.
3. Als deze verzekering onderdeel is van een verzekeringspakket, dan geldt de mogelijkheid om de verzekering op te zeggen alleen voor dat onderdeel.

Artikel 14 Duur en einde van de verzekering

1. De verzekering is aangegaan tot de in het polisblad genoemde einddatum en wordt daarna telkens voor de in het polisblad genoemde contractduur verlengd.
2. De verzekering eindigt:
  - a. per premievaliddag als de verzekeringnemer of Klaverblad Verzekeringen tenminste 2 maanden van tevoren schriftelijk heeft opgezegd;
  - b. per de datum waarop een premie betaald zou moeten worden indien Klaverblad Verzekeringen schriftelijk heeft meegedeeld de verzekering te beëindigen wegens het niet betalen van deze premie.
  - c. na schriftelijke opzegging door de verzekeringnemer of Klaverblad Verzekeringen, met inachtneming van een termijn van tenminste 14 dagen, gedaan binnen 30 dagen nadat door de Stichting rechtshulp is verleend dan wel een verzoek daartoe is afgewezen;
  - d. na schriftelijke opzegging door Klaverblad Verzekeringen, met inachtneming van een termijn van tenminste 14 dagen, gedaan binnen 30 dagen nadat een gebeurtenis ter kennis van de Stichting is gekomen;
  - e. zodra de verzekeringnemer ophoudt zijn woonplaats in Nederland te hebben;
  - f. door faillissement van de verzekeringnemer.

Bijzondere voorwaarden

Hieronder volgen de bijzondere voorwaarden. Welke bijzondere voorwaarden voor uw verzekering van toepassing zijn, kunt u zien op het polisblad. Zijn bepaalde bijzondere voorwaarden niet op het polisblad genoemd, dan zijn zij niet van toepassing.

Bijzondere voorwaarden Standaard

(Deze voorwaarden zijn alleen van toepassing als hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

1. Met deze Bijzondere voorwaarden heeft u dekking voor rechtshulp bij juridische problemen inzake overeenkomsten die uw particuliere huishouding betreffen. Deze dekking geldt alleen als de gebeurtenis heeft plaatsgevonden in Nederland, België, Luxemburg of Duitsland, de rechter van een van die landen bevoegd is en tevens het recht van een van die landen van toepassing is.
2. U heeft aanspraak op rechtshulp bij erfrechtelijke geschillen als de erfflater na het einde van de wachttijd is overleden. Het geldigheidsgebied voor deze dekking is Nederland, België, Luxemburg en Duitsland.
3.
  - a. Verder heeft u volgens deze Bijzondere voorwaarden aanspraak op rechtshulp bij strafzaken waarin u als verdachte bent gedagvaard mits het ten laste gelegde feit gepleegd zou zijn in een van de landen van Europa of rondom de Middellandse Zee, de rechter van een van die landen bevoegd is en het recht van een van die landen van toepassing is.
  - b. Deze dekking geldt niet indien u (mede) opzet of voorwaardelijk opzet ten laste wordt gelegd; de kosten van rechtsbijstand zullen in dit geval alsnog worden vergoed als uit het in kracht van gewijsde gegane vonnis blijkt dat (voorwaardelijke) opzet niet bewezen is geacht.
  - c. Niet verzekerd zijn strafzaken waarbij u door het betalen van een geldsom (boete) dagvaarding of (verdere) vervolging kunt voorkomen of had kunnen voorkomen.
4. Tot slot heeft u aanspraak op rechtshulp bij het terugvorderen van zaken in de zin van artikel 5:2 van het Burgerlijk Wetboek en het verweer daartegen. U dient daarbij wel als eigenaar eisende partij of als bezitter verwerende partij te zijn. Tevens moet de zaak zich in Nederland bevinden en moet het Nederlandse recht van toepassing zijn. Deze dekking geldt niet voor zaken die op een markt of veiling zijn gekocht of die in een vrijwaringsprocedure zijn of worden betrokken.
5. Juridische problemen die gedekt zijn volgens een van de overige vier Bijzondere voorwaarden, zijn niet gedekt volgens deze Bijzondere voorwaarden.

Bijzondere voorwaarden Schadeverhaal

(Deze voorwaarden zijn alleen van toepassing als hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

1. Krachtens deze Bijzondere voorwaarden heeft u als eiser aanspraak op rechtshulp bij het verhalen van door een verzekerde geleden personen- en/of zaakschade op degene die daarvoor aansprakelijk is. Vloeit de aansprakelijkheid voort uit een door een verzekerde gesloten overeenkomst, dan geldt de dekking alleen voor personenschade. Het geldigheidsgebied is een van de landen van Europa of rondom de Middellandse Zee mits de rechter van een van deze landen bevoegd is en tevens het recht van een van die landen van toepassing is op het juridische probleem.
2. Voor schade geleden in het wegverkeer, geldt de dekking in lid 1 uitsluitend als u aan het verkeer deelnam als voetganger, fietser of passagier van het openbaar vervoer. In dit geval geldt een werelddekking. Echter, voor landen buiten Europa en de niet-Europese landen aan de Middellandse Zee wordt maximaal € 10.000,- voor externe kosten vergoed.
3. Juridische problemen die gedekt zijn onder de Bijzondere voorwaarden Motorrijtuigen, zijn niet gedekt onder deze Bijzondere voorwaarden.

Bijzondere voorwaarden Inkomen

(Deze voorwaarden zijn alleen van toepassing als hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

1. U heeft met deze Bijzondere voorwaarden in uw particuliere hoedanigheid (zie artikel 3 lid 2) aanspraak op rechtshulp bij juridische problemen die betrekking hebben op:
  - a. arbeidsrechtelijke geschillen met de huidige of een vorige werkgever;
  - b. het ontvangen van sociale verzekeringsuitkeringen of pensioenen.
2. Het geldigheidsgebied voor deze dekking is Nederland, België, Luxemburg en Duitsland,

mits de rechter van een van deze landen bevoegd is en tevens het recht van een van die landen van toepassing is op het juridische probleem.

3. Juridische problemen die gedekt zijn onder de Bijzondere voorwaarden Motorrijtuigen, zijn niet gedekt onder deze Bijzondere voorwaarden.

Bijzondere voorwaarden Wonen

(Deze voorwaarden zijn alleen van toepassing als hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

1. Met deze Bijzondere voorwaarden heeft u aanspraak op rechtshulp bij juridische problemen met betrekking tot:
  - a. een door u of een andere verzekerde bewoonde of te bewonen woning en de grond waarop deze woning is, wordt of zal worden gebouwd;
  - b. de eigen vakantie- of tweede woning waaronder ook verstaan wordt een (sta)caravan met vaste standplaats met de daarbij behorende grond; uitsluitend in dit geval bestaat dan tevens aanspraak op rechtshulp bij juridische problemen die verband houden met het verhuren van de vakantie- of tweede woning.
2. Onder woning wordt tevens verstaan een woonboot met vaste ligplaats.
3. Het geldigheidsgebied is Nederland. Dit betekent dat de (vakantie)woning zich in Nederland moet bevinden en het Nederlandse recht op het juridische probleem van toepassing moet zijn.

Artikel 2 Uitsluiting

1. Uitsloten zijn juridische problemen met betrekking tot ontruiming of huurrecht als de onroerende zaak op het moment van aankoop of aanvang van de huur was gekraakt of verhuurd.
2. Tevens zijn uitsloten juridische problemen met betrekking tot burendrecht of erfdienstbaarheden als op het moment van aankoop of aanvang van de huur de met het burendrecht of erfdienstbaarheid strijdige situatie al bestond.

Bijzondere voorwaarden Motorrijtuigen

(Deze voorwaarden zijn alleen van toepassing als hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

1. U heeft aanspraak op rechtshulp bij:
  - a. het verhalen van personen- en zaakschade die een verzekerde met een motorrijtuig in het wegverkeer heeft geleden op degene die daarvoor aansprakelijk is; voor deze dekking gelden tevens de door u gemachtigde bestuurder en de inzittenden van uw motorrijtuig als verzekerden;
  - b. het verhalen van personen- en zaakschade die een verzekerde heeft geleden ten gevolge van een van buiten komend onheil waarbij uw motorrijtuig is beschadigd;
  - c. het terugvorderen van uw motorrijtuig in de zin van artikel 5:2 van het Burgerlijk Wetboek en het verweer daartegen indien u als eigenaar eisende partij of als bezitter te goeder trouw verwerende partij bent;
  - d. het terugverkrijgen van uw rijbewijs, uw motorrijtuig of het bijbehorende kentekenbewijs na de invordering of de inbeslagname hiervan.
2. Tevens heeft u aanspraak op rechtshulp bij strafzaken waarbij u als verdachte bent gedagvaard wegens het plegen van een verkeersovertreding of verkeersmisdrijf met een motorrijtuig.
3. Tot slot heeft u aanspraak op rechtshulp bij juridische problemen inzake overeenkomsten met betrekking tot uw motorvoertuig.
4. Het geldigheidsgebied voor de dekking in lid 1 en 2 is de hele wereld. Voor landen buiten Europa en de niet-Europese landen aan de Middellandse Zee wordt maximaal € 10.000,- voor externe kosten vergoed. Het geldigheidsgebied voor de dekking in lid 3 is Nederland, België, Luxemburg of Duitsland.
In alle gevallen geldt dat de rechter van een van de genoemde landen bevoegd moet zijn en het recht van een van die landen op het juridische probleem van toepassing moet zijn.

Artikel 2 Uitsluitingen

1. Naast de uitsluitingen in de algemene voorwaarden biedt de verzekering bovendien geen dekking indien tijdens de gebeurtenis uw motorrijtuig of het motorrijtuig dat u bestuurde:
  - a. deelnam aan het verkeer terwijl de bestuurder niet in het bezit was van een geldig

rijbewijs zoals wettelijk voor het motorrijtuig en eventueel de daaraan gekoppelde aanhangwagen voorgeschreven, of terwijl hem door een rechterlijk vonnis of anderszins de rijbevoegdheid was ontzegd;

- b. deelnam aan een rit of wedstrijd waarbij het snelheids- of tijdselement overheersend was;
  - c. werd verhuurd of werd gebruikt voor het vervoer van personen of zaken tegen betaling anders dan als bijdrage in de kosten.
2. De uitsluitingen in lid 1 gelden niet als u aantoont dat de beschreven omstandigheden zich tegen uw wil of buiten uw weten hebben voorgedaan en dat u wat dit betreft niets te verwijten valt.
  3. Van de dekking in artikel 1 lid 3 zijn uitgesloten juridische problemen omtrent tweedehands motorrijtuigen zonder BOVAG of daarmee gelijkwaardig garantiebewijs. Gelijkwaardig betekent in dit geval dat, naast een vergelijkbare garantie op onderdelen en onbekende gebreken, in ieder geval een beroep op een onafhankelijke geschillenregeling mogelijk is.

Nadere omschrijvingen

U

Om de leesbaarheid van de voorwaarden te vergroten zijn degenen die volgens deze voorwaarden aanspraak op rechtsbijstand kunnen maken aangeduid met u. In plaats van u kan dus de verzekerde of de verzekerden gelezen worden. De verzekeringnemer en een verzekerde worden niet onder u verstaan.

Klaverblad Verzekeringen

Onder Klaverblad Verzekeringen wordt verstaan Klaverblad Onderlinge Verzekeringsmaatschappij U.A. of Klaverblad Schadeverzekeringsmaatschappij N.V. of Klaverblad Levensverzekering N.V.

Personenschade

Onder personenschade wordt verstaan schade ontstaan door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Zaakschade

Onder zaakschade wordt verstaan schade ontstaan door beschadiging, vernietiging of verlies van zaken, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Atoomkernreacties

Onder schade door atoomkernreacties wordt verstaan schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortvloeiend uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan. De uitsluiting van schade door atoomkernreacties geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen, tenzij krachtens enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is. Onder "kerninstallatie" wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.

Molest

Onder schade door molest wordt verstaan schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie. De maatschappij dient te bewijzen dat de schade direct veroorzaakt is door of ontstaan is uit één van deze oorzaken.

Noot. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest, vormen een onderdeel van de tekst, die d.d. 2 november 1981 door het Verbond van Verzekeraars in Nederland gedeponeerd is ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage.

Klachten- en geschillenregeling

Klachten en geschillen die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan het interne

Klachtenbureau van Klaverblad Verzekeringen
Postbus 3012
2700 KV Zoetermeer.

Als de uitkomst van de behandeling door het Klachtenbureau voor u niet bevredigend is, kunt u zich wenden tot de onafhankelijke

Stichting Klachteninstituut Verzekeringen
Postbus 93560
2509 AN Den Haag
Telefoon 070 - 3 338 999

Als u geen gebruik wilt maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden of als u de behandeling of de uitkomst hiervan niet bevredigend vindt, kunt u het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.